

MALTA

QORTI KOSTITUZZJONALI

S.T.O. PRIM IMHALLEF

SILVIO CAMILLERI

ONOR. IMHALLEF

GIANNINO CARUANA DEMAJO

ONOR. IMHALLEF

NOEL CUSCHIERI

Seduta tas-6 ta' Frar, 2015

Appell Civili Numru. 21/2013/1

John Tanti

v.

Avukat Generali

Preliminari

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Dan hu appell magħmul mir-rikorrent minn sentenza tal-Prim' Awla tal-Qorti Civili, fil-kompetenza kostituzzjonali tagħha, fis-17 ta' Gunju 2014 li permezz tagħha dik il-Qorti cahdet it-talbiet magħmula mir-rikorrent għal-dikjarazzjoni li bis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-24 ta' Jannar 2013 fl-ismijiet **Il-Pulizija [Maggur John Chalker] v. John Tanti** gie lez id-dritt tieghu għal smigh xieraq kif protett bl-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali [il-Konvenzjoni], u wkoll sabiex jingħataw ir-rimedji opportuni.

Il-Meritu

2. Permezz ta' komparixxi datata 14 ta' Dicembru 2010, ir-rikorrent kien gie mixli quddiem il-Qorti tal-Magistrati [Malta] bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali biex jirrispondi għas-segwenti akkuza:

“.... fis-16 ta' Jannar 2009, f'Deja Co. Ltd, Demajo House, 103, Triq I-Arcisqof, Valletta, fuq talba tal-Employment and Training Corporation, talli fil-kapacita' tiegħek bhala direttur tas-socjeta' Deja Company Ltd. fis-16 ta' Jannar 2009 u qabel din id-data, nqast li tavza lill-Korporazzjoni tax-Xogħol u Tahrig li haddimt miegħek lil Aychan Ciplak, ta' nazzjonali barranija, u dan ai termini tal-artikoli [tal-] Att XXVIII tal-1990 Art.3[a], 4 tal-AL.110/93 Art.10 tal-AL 110/93”

3. B'sentenza mogħtija dak in-nhar stess, dik il-Qorti iddecidiet billi sabet lir-rikorrent hati tal-akkuza dedotta kontra tieghu ai termini tal-Artikoli 3[a], 4, 7 u 10 tal-avvix legali 110/93 u kkundannatu għal multa ta' €1,132.

Kopja Informali ta' Sentenza

4. Ir-rikorrenti, allura akkuzat, appella minn din is-sentenza quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali, izda l-appell tieghu gie michud.

5. L-ilment tar-rikorrenti huwa fis-sens li l-imsemmija Qorti tal-Appell Kriminali, ghalkemm ikkonfermat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati, naqset milli tikkonsidra specifikatament wiehed mill-aggravji tieghu, senjatament it-tieni aggravju, li kien jittratta dwar il-post fejn kien gie allegatament kommess ir-reat, u ghalhekk qed isostni li gie lez id-dritt tieghu ghal smigh xieraq skont l-artikolu konvenzjonali fuq citat.

6. Min-naha tieghu l-intimat isostni li m'huwiex minnu li dan l-aggravju gie injorat mill-imsemmija qorti, u jsostni li dan l-aggravju kien gie kkonsidrat flimkien mal-aggravji l-ohra li kienu jittrattaw il-meritu.

Is-Sentenza Appellata

7. L-ewwel Qorti waslet għad-decizjoni tagħha li tichad it-talbiet tar-rikorrenti wara li għamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet:

“Illi f'din il-kawza r-rikorrenti qiegħed jilmenta mis-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-24 ta' Jannar 2013 u dana stante li skont l-istess rikorrenti, is-sentenza hija leziva tad-dritt fundamentali tieghu għal smiegh xieraq in kwantu jallega li dik il-Qorti naqset li tikkonsidra wieħed mill-aggravji dedotti minnu fir-rikors tal-appell tieghu.

“Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea jipprovdi illi:

Kopja Informali ta' Sentenza

“(1) Fid-deciżjoni tad-drittijiet civili u ta’ l-obbligi tiegħu jew ta’ xi akkuża kriminali kontra tiegħu, kulħadd huwa ntitolat għal smigħ imparzjali u pubbliku fi żmien ragjonevoli minn tribunal indipendent u imparzjali mwaqqaf b’ligi.”

“Għalkemm mhux espressament stipulat fl-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni, id-dritt għal sentenza motivata huwa inerenti għad-disposizzjonijiet tal-istess Artikolu 6 surriferit. Magħdud ma’ dan hija gurisprudenza kostanti tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem li l-garanziji stabbiliti fl-Artikolu 6 (1) tal-Konvenzjoni Ewropea jinkludu l-obbligu tal-Qrati li jaġhti motivazzjoni sufficjenti għad-decizjonijiet tagħhom. Decizjoni motivata turi lill-partijiet li l-kaz tagħhom gie verament mismugħ u trattat.

“Il-gurisprudenza tal-Qorti ta’ Strasburgu tirrifletti:-

“a principle linked to the proper administration of justice, judgement of courts and tribunals should adequately state the reasons on which they are based.”

“Pero,

“the extent to which this duty to give reasons applies may vary according to the nature of the decision and must be determined in the light of the circumstances of the case”.

“(Eur. Court. HR, **Garcia Ruiz v. Spain**, decizjoni tal-21 ta’ Jannar 1999, Report 1999-I, p.97, para 26), Ruiz Torija v Spain u Hiro Balani v Spain 5 Hum. Rts. Case. Dig 357 (1994) (19 ta’ Dicembru 1994).

“Għalhekk huwa necessarju li jittieħed kont, inter alia, tad-diversità tas-sottomissjonijiet magħmula minn litigant, tad-differenzi bejn il-pajjizi dwar disposizzjonijiet statutorji, il-mod ta’ kif jiġu preparati u abbozzati s-sentenzi (Ruiz Torija v Spain; Hiro Balani v Spain).

“Izda meta sottomissjoni ta’ parti tkun deciziva ghall-ezitu tal-proceduri, jinhtieg li jkun hemm risposta expressa u specifica (Ruiz Torija v Spain u Hiro Balani v Spain).

“Huwa car għaldaqstant li l-qrati għandhom iqisu u jittrattaw l-argumenti principali tal-litiganti (Buzescu v Romania; Donadze v Georgia) u fir-rigward ta’ ilmenti koncernanti d-drittijiet fundamentali tal-bniedem kif protetti mill-Konvenzjoni u l-Protokolli, il-qrati għandhom jagħmlu tali ezami b'reqqa partikolari u b'mod akkurat (Wagner and J.M.W.L v Luxembourg no [76240/01](#)).

Kopja Informali ta' Sentenza

“Inoltre, ghalkemm I-Artikolu 6(1) tal-Konvenzjoni Ewropea “obliges courts to give reasons for their decisions, it cannot be understood as requiring a detailed answer to every argument” (**Garcia Ruiz v. Spain**, para 26, p.98). Listess gie ritenut fis-sentenza Van de Hurk v. Netherlands (19 t'April 1994); Jahnke and Lenoble v France (29 t' Awwissu 2000) u Perez v France. Konsegwentement, il-Qorti tista’ “in dismissing an appeal, ... simply endorse the reasons for the lower court’s decision”.

“Fil-kaz ta’ Garcia Ruiz, ir-rikorrent ilmenta mill-fatt li I-Audiencia Provincial ta’ Madrid naqas li jagtih risposta ghall-argumenti mressqa minnu. Il-Qorti Ewropea pero nnotat li r-rikorrenti “had the benefit of adversarial proceedings” u li, f’kull waqt tal-proceduri, “he was able to submit the arguments he considered relevant to this case”; u fir-rigward tas-sentenza tal-Appell tal-Audiencia Provincial, din tal-ahhar “endorsed the statement of the facts and the legal reasoning set out in the judgement at first instance in so far as they did not conflict with its own findings” u, konsegwentement, sabet li r-rikorrenti f’dawk il-proceduri ma setax jargumenta validament “that this judgement lacked reasons, even though in the present case a more substantial statement of reasons might have been desirable”.

“Inghad fis-sentenzi Burg and Others v France (no. 34763/02, 28 January 2003) u Gorou v. Greece (no. 2) [GC], no. 12686/03, 20 ta’ Marzu 2009 li “Article 6(1) does not require an appellate court to give more detailed reasoning when it simply applies a specific legal provision to dismiss an appeal on points of law as having no prospects of success, without further explanation”.

Illi dan I-insenjament isib konfort fis-sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali tat-18 ta` Gunju 2008 kif konfermata b’sentenza tal-istess Qorti fil-proceduri ta’ ritrattazzjoni decizi fil-31 ta` Ottubru 2008 fil-kawza **Ellul Sullivan et vs Kummissarju tal-Pulizija**:

“Għall-fini ta` aktar kjarezza, mhuwiex il-kompli ta` din il-Qorti fil-kompetenza kostituzzjonali tagħha li tghid jekk il-Qorti tal-Appell Kriminali applikatx il-ligi sewwa ghall-fatti li kellha quddiemha. Propju ghaliex din mhix Qorti del terzo grado. Ir-rwol ta`din il-Qorti huwa li tistħarreg jekk it-trattament tar-rikorrent mill-Qorti tal-Appell Kriminali jwassal ghall-accertament ta` ksur tal-jeddijiet fundamentali tieghu kif protetti mill-Kostituzzjoni u mill- Konvenzjoni.

“Fil-kawza **“Simon Brincat vs I-Onorevoli Prim Ministro et”** deciza mill-Qorti Kostituzzjonali fis-27 ta’ Gunju 1994 kien affermat li d-dritt għal smigh xieraq mhux dritt mingħajr ebda limitazzjoni imma huwa regolat ragonevolment bil-procedura. U skartat bhala sorprendenti, disordinata u

rragonevoli I-proposizzjoni li d-dritt ta` smigh xieraq m`ghandu jkollu l-ebda limitazzjonijiet ghax tali dritt huwa l-qofol ta` kollox. II- Qorti Kostituzzjoni qalek hekk ghaliex id-dritt ghal smigh xieraq kif garantit mill-Kostituzzjoni u mill-Konvenzjoni irid jiftiehem fil-kuntest ta` “the rule of law.”

“Ikkonsidrat:

“Fid-dawl tal-ilment tar-rikorrenti li d-dritt tieghu ghal smiegh xieraq gie mittiefes taht l-Artikolu 6 peress li l-Qorti tal-Appell Kriminali ma kkonsidrax aggravju li ressaq fir-rikors tal-appell tieghu u li tratta quddiemha fis-sottomissionijiet orali, l-iskrutinju li trid tagħmel din il-Qorti huwa li taccerta jekk il-lanjanzi tar-rikorrent fir-rigward tas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali in kwistjoni jwasslux sabiex jigi stabbilit ksur tad-dritt ghal smigh xieraq kif imhares mill-Konvenzjoni.

“Fuq l-iskorta tas-sentenzi precipati, apparti l-fatt li r-ragunament tal-Qorti tal-Appell Kriminali biex waslet għas-sentenza tagħha mhux wahedha raguni ghall-invokazzjoni tal-artikolu 6, dak li hu importanti hu illi l-Qorti tat id-dritt lir-rikorrenti għal smigh pubbliku minn Qorti imparżjali w indipendent, bi zmien biex jipprepara ruhu, bid-dritt li jkun rappresentat u li jtella’ l-provi li jidhirlu necessarji għad-difiza tieghu u bi dritt ta’ sottomissionijiet finali. Jekk r-rikorrenti ma qabilx mas-sentenza għar-ragunijiet mogħtija, avolja anki jekk għal grazza tal-argument ma dahlitx funditus fl-ilmenti kollha sollevati mir-rikorrent, ma jfissirx li gie lez lilu xi dritt ai termini tal-artikolu 6 tal-Konvenzjoni.

“Kif ighidu l-awturi Jacobs, White & Ovey: “The Court’s task with regard to a complaint under article 6 is to examine whether the proceedings taken as a whole were fair and complied with the specific safeguards of the Convention. Legal certainty is achieved when the Courts have finally determined an issue. Their ruling should not be called in question. Legal certainty presupposes respect for the principle of res judicata. No one is entitled to seek a review of a final and binding judgement merely for the purpose of obtaining a rehearing of the case”. Ikomplu li hu importanti hu l-ugwaljanza tal-armi, sentenza regunata “which is not upset merely because the judgement does not deal specifically with one point considered by the applicant to be material”.

“Fil-mod kif kien meqjus mill-Qorti tal-Appell Kriminali t-tieni aggravju tar-rikorrent din il-Qorti ma ssibx li kien hemm lezjoni tad-dritt għal smigh xieraq. Il-fatt li fil-korp tas-sentenza ma ssirx riferenza specifika għal dak it-tieni aggravju izda ssir dik ir-riferenza fid-deċizjoni b`ebda mod ma jfisser li l-Qorti tal-Appell ma tat l-ebda widen jew konsiderazzjoni għal dak li kien qed jingħad mir-rikorrent. Li certament rilevanti huwa l-fatt li dik il-Qorti deħr ilha li ma kellhiex tilqa’ l-appell tar-rikorrent. Din il-Qorti ma ssib xejn x`ticcensura fil-mod kif il-Qorti tal-Appell Kriminali kkonduciet il-procedura ta’ l-appell tar-

rikorrent u kif ifformulat is-sentenza tagħha bil-motivazzjonijiet hemm imressqa.”

L-Appell

8. Dan hu bazat fuq aggravju wiehed li hu fis-sens li bis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali dik il-Qorti ma trattatx it-tieni aggravju tieghu li kien jirrigwardja l-post fejn gie kommess ir-reat li bih kien gie akkuzat, gie miksur id-dritt tieghu għal smigh xieraq.
9. Permezz tar-rikors tal-appell tieghu r-rikorrent qed jitlob li, għar-ragunijiet hemm indikati, din il-Qorti thassar is-sentenza tal-ewwel Qorti u minflok tghaddi sabiex, wara li tichad l-eccezzjonijiet tal-intimat appellat, tilqa' t-talbiet tieghu bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra tieghu.
10. Min-naha tieghu l-intimat qed jitlob li, għar-ragunijiet indikati fir-risposta tieghu, din il-Qorti tichad l-appell tar-rikorrent u tikkonferma s-sentenza appellata bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra tieghu.
11. Il-fatti relevanti għal-aggravju, kif esposti fir-rikors promotorju huma dawn.
12. Ir-rikorrent kien gie akkuzat u eventwalment misjub hati talli kkommetta r-reat indikat fl-akkuza fil-fond “Demajo House, 103 Triq I-Arcisqof, Valletta”.

13. Huwa appella mis-sentenza mogtija mill-Qorti tal-Magistrati fil-konfront tieghu, u fost l-aggravji imressqa minnu, u precizament it-tieni aggravju tieghu [quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali], hu sostna li, la hu, u lanqas il-kumpanija Deja Co. Ltd m'ghandhom u qatt kellhom xi hanut jew negozju iehor f“Demajo House, 103 Triq l-Arcisqof, il-Belt Valletta fejn allegatament sehh l-incident. Ghalhekk isostni li l-appell tieghu kelli jigi milqugh, u konsegwentement kelli jigi liberat mill-akkusa.

14. Il-Qorti tal-Appell Kriminali cahdet l-appell tieghu.

15. Ir-rikorrent isostni li dik il-Qorti fis-sentenza tagħha “naqset għal kollox milli tiehu konsiderazzjoni u tqis it-tieni aggravju [tieghu]”. Fis-sentenza tagħha dik il-Qorti, filwaqt li elenkat dan l-aggravju f'dik il-parti fejn gew riepilogati l-aggravji tieghu, naqset milli tagħmel ebda referenza ulterjuri għalihi fil-bqija tas-sentenza. Għal kuntrarju ta' dan, l-aggravji l-ohra kollha gew ikkonsidrati u mwarrbin abbażi ta' ragunijiet u motivi li jinstabu espressi kċarament fl-istess sentenza.

16. Ir-rikorrent jghid li, tenut kont li dan l-aggravju kċarament ma kienx wieħed manifestment infondat, dik il-Qorti ma kellhiex tinjorah fil-konsiderazzjonijiet tagħha.

L-aggravju

17. Dan hu fis-sens li s-sentenza mogtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali hija “*afflitta minn assenza assoluta ta' motivazzjoni għal dak li kien jirrigwardja t-*

tieni aggravju dedott mill-esponenti fir-rikors tal-appell [kriminali] tieghu, bil-konsegwenza allura li gie lez id-dritt tieghu ta' smigh xieraq”.

18. Jispjega li l-uniku darba li jissemma' dan it-tieni aggravju kien biss fil-parti preliminari tas-sentenza fejn sar ir-rijassunt tal-aggravji dedotti, u ma regghax issemma' aktar. Jghid li hija insostenibbli t-tezi tal-intimat, u li giet addotata mill-ewwel Qorti, li l-Qorti tal-Appell Kriminali kienet fil-fatt ikkonsidrat dan l-aggravju mal-kumplament tal-aggravji l-ohra fil-parti deskritta minnha bhala “*Aggravji ohra jikkoncernaw il-meritu*”

19. Ir-rikorrenti jsostni li bil-fatt li fil-konsiderazzjonijiet tagħha dik il-Qorti ma offriet “*l-ebda raguni jew hjiel*” ghaliex kienet qegħda “*effettivamente*” tirrigetta t-tieni aggravju tieghu “*gara li ma hemm l-ebda garanzija oggettiva li dak l-istess aggravju gie kkonsidrat minn dik il-qorti*”. Huwa jilmenta li l-ewwel Qorti ma qiesitx id-distinzjoni bejn dawk il-kazijiet fejn il-Qorti ma tagħtix ragunijiet bizzejjed u dawk il-kazijiet fejn, bhala dak in dizamina, ikun hemm assenza totali ta' ragunijiet fir-rigward ta' talba, eccezzjoni jew aggravju partikolari.

20. Jghid li, ghalkemm huwa minnu li fil-gurisprudenza patria jinsab ritenut il-principju li l-Qorti m'hijiex obbligata li tinvesti kull argument migħjud minn parti in sostenn tal-pozizzjoni tagħha, għandu jkun evidenti li għandha ssir distinzjoni bejn argument u talbiet, billi fi procediment gudizzjarju jista' jkun hemm talba wahda, izda diversi argumenti in sostenn ta' dik it-talba. Mandankollu

Kopja Informali ta' Sentenza

m'hemmx dubju li kull talba jew eccezzjoni sollevati minn parti fi procediment gudizzjarju għandhom jigu kkonsidrati u decizi u l-Qorti għandha tagħti ragunijiet li wassluha ghall-akkoljiment jew għar-rigett tal-istess.

21. Inoltre hija gurisprudenza accettata li fil-procedura penali l-aggravji proferiti fir-rikors tal-appell għandhom l-effett li jorbtu lill-appellant fir-ragunijiet li jista' jagħti ghall-akkoljiment tal-appell tieghu, u jorbtu wkoll lill-Qorti tal-Appell Kriminali f'dak li hija tista' tikkonsidra rifferibbilment għal tali appell.

22. Lejn l-ahhar parti tal-aggravju tieghu r-riorrenti jiissenjala l-fatt li t-tieni aggravju kien tali “*li min-natura tieghu ma kienx wieħed negligibbli*” tenut kont tal-gurisprudenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali. Huwa kien spjega hekk dan il-fattur fir-rikors promotur tieghu li, “*Huwa principju tad-dritt penali ta' dan l-Istat li meta l-akkuza tkun kwalifikata bil-lok u biz-zmien, il-prova tal-prosekuzzjoni trid tkun diretta anke fil-konfront ta' dawn l-elementi*”.

23. Għalhekk isostni li “*fl-assenza ta' dawn ir-ragunijiet, ma jistax jigi effettivament determinat jekk il-Qorti tal-Appell Kriminali kellhiex l-intenzjoni li twarrab dak l-aggravju meta tat is-sentenza in kwistjoni, jew inkella injoratx dak l-istess aggravju*”.

24. L-intimat min-naha tieghu jirribatti għal dan l-aggravju bil-mod segwenti.

Kopja Informali ta' Sentenza

25. Huwa jiccita l-awtrici Karen Reid fis-sens li, ghalkemm l-Artikolu 6 jimponi fuq il-qrati l-obbligu li jagħtu ragunijiet għad-decizjonijiet tagħhom, izda “*A detailed answer to every argument is not required Lack of reasoning is likely more acceptable in the higher instances, in the same way that it may be compatible to dispense with oral or public hearings*”.¹

26. Għalhekk isostni li l-fatt li fil-korp tas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali ma saritx referenza specifika għat-tieni aggravju izda saret dik ir-referenza fid-decizjoni, b'ebda mod ma jimplika li dik il-Qorti ma tatx widen jew ma kkonsidratx dak li kien qiegħed jigi sottomess mir-rikorrent. Fil-fatt kif jidher mill-istess sentenza dik il-Qorti waslet għad-decizjoni ahharija “*wara li rat l-akkuza dedotta kontra [ir-rikorrent], rat is-sentenza appellata, rat ir-rikors tal-appell, fliet l-atti kollha processwali, rat il-fedina penali tal-appellant u rat l-aggravji tieghu, inkluz għalhekk it-tieni aggravju.*”

27. Ikompli jghid, u jiccita wkoll kazistika tal-Qorti Ewropea, li l-fatt li l-Qorti tal-Appell Kriminali ma tatx ragunijiet specifici ghac-caħda tat-tieni aggravju ma jfissirx li r-ragunijiet mogħtija ghac-caħda tal-aggravji kollha fl-appell tar-rikorrent ma jinkludux dawk dwar it-tieni aggravju. Il-fatt li dik il-Qorti deherilha li tikkonsidra uhud mill-aggravji separatament, filwaqt li ohrajn, inkluz allura tt-tieni aggravju, tikkonsidrahom flimkien ma jwassalx ghall-konkluzjoni li dan it-tieni aggravju ma giex ikkonsidrat.

¹ “A Practitioner’s Guide to the European Convention on Human Rights”.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

28. In tema legali, din il-Qorti, filwaqt li tagħmel referenza ghall-kazistika citata mill-ewwel Qorti dwar il-principji identifikati mill-Qorti Ewropeja in materja, izzid is-segwenti brani relevanti għall-vertenza in dizamina.

29. L-Awturi Harris, O' Boyle and Warbick jghidu:

“The requirement of a ‘fair hearing’ also supposes that a court will give reasons for its’ judgement, in both criminal and non-criminal cases the right to a reasoned judgment applies to appellate, as well as lower court decisions, although an appellate judgement may not have to be so fully reasoned. It may be sufficient for an appeal court that agrees with the reasoning of the trial or lower court simply by incorporating that reasoning by reference or otherwise indicate its agreement with it [*Garcia Ruiz v Spain 1999*]. The essential requirement in such cases is that, in one way or another the appeal court shows that it ‘did in fact address the essential issues’ in the appeal², and did not endorse without evaluation the decision of the lower court [*Helle v Finland 1997*] or allow an appeal without addressing them [*Lindner and Hammermayer v Rumania 2002*].”³.

30. Fil-kaz **Burg and Others v. France**⁴, il-Qorti Ewropea osservat:

“The Court reiterates that although Article 6 [1] obliges courts to give reasons for their decisions, it cannot be understood as requiring a detailed answer to every argument [see *Vande Hurk v the Netherlands, judgment of 19 April 1994, Series A no.288 para.61; Immeubles Groupe Kosser v France [dec] 38748, 9 March 1999; and Latournerie v France [dec] no 50321/99, 10 December 2002*]. Nor is the Court called upon to examine whether arguments are adequately met. Courts must reply to parties’ essential arguments⁵, but the extent to which that duty applies may vary in accordance with the nature of the decision and must therefore be assessed in the light of the circumstances of the case [see, among other authorities, *Hiro Balani v Spain, judgment of 9 December 1994, Series A no.303-B p.29 para.27*].

² Sottolinear ta’ din il-Qorti.

³ “Law of the European Convention on Human Rights” – Tieni Edizzjoni pga.268.

⁴ App.34763/02, deciza 28 Jannar 2003.

⁵ Sottolinear ta’ din il-Qorti.

"Lastly the Court refers to its case-law to the effect that Article 6 *does not require detailed reasons* to be given for a decision in which the appellate court, applying a specific legal provision, dismisses an appeal as having no prospects of success [see *Immeubles Groupe Kosser and Latournerie, both cited above; see also, mutatis mutandis, Kok v the Netherlands [dec.] no.43149/98, ECHR 2000-VI]*."

31. Fil-kaz **Sawoniuk v. United Kingdom**⁶, il-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem osservat li:

"The reasons for a decision may be also implied from the circumstances in some cases. In the case of applications for leave to appeal, which are the precondition for a hearing of the claims by the superior court and the eventual issuing of a judgment, the Court considers that Article 6 [1] cannot be interpreted as requiring that the rejection of leave be subject itself to a requirement to give detailed reasons."⁷

32. Fil-meritu I-Qorti tagħmel is-segwenti osservazzjonijiet.
33. Fl-ewwel lok tosserva li I-kaz odjern ma jitrattax appell minn digriet dwar jekk ir-rikorrent għandux jingħata jew le permess li jappella, imma huwa appell minn sentenza tal-Qorti tal-Magistrati [Malta] bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali li permezz tagħha r-rikorrent kien gie misjub hati u kkundannat għal piena ta' multa mhux zghira. Għar-ragunijiet li ser jingħadu 'l quddiem f'dan il-kaz kien jehtieg li r-ragunijiet kollha li fuqhom hu bazat l-appell jigu indirizzati specifikatament mill-Qorti tal-Appel Kriminali.

⁶ Appl.63716/00 pga/10.

⁷ Dan il-principju gie applikat minn din il-Qorti fil-kawza 38/2011 Patrick Spiteri vs Avukat Generali, deciza 25 Jannar 2013. Dan kien kaz fejn, ghalkemm id-digriet li bih il-Qorti tal-Familja cahdet it-talba tar-rikorrent biex jappella, ma kienx motivat, izda kien hemm digriet precedenti motivat, u għalhekk din il-Qorti osservat li kien hemm "implied reasons from the circumstances".

Kopja Informali ta' Sentenza

34. Fl-appell tieghu quddiem dik il-Qorti r-rikorrent ressaq hames aggravji li gew indikati fil-parti preliminari tas-sentenza tagħha, u anke sar rijassut tagħhom. L-aggravji numri wieħed u tlieta kienu jittrattaw vertenzi ta' natura kostituzzjonali, l-aggravji numru tnejn u erbgha kienu jittrattaw il-meritu tal-appell, filwaqt li l-aggravju numru hamsa jittratta l-piena inflitta mill-Qorti tal-Magistrati.

35 L-aggravji dwar il-meritu huma t-tieni u r-raba' aggravji. Fit-tieni aggravju r-rikorrent pogga ghall-konsiderazzjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali il-punt li mis-smigh tal-provi hareg car li r-reat imputat lilu fil-komparixxi ma setghax sehh fil-post indikat fil-komparixxi, u cioe` fi Triq l-Arcisqof il-Belt Valletta, fejn la r-rikorrent, allura akkuzat, u lanqas il-kumpanija tieghu, ma għandhom jew kellhom hanut u/jew jigghestixxu xi negozju hemm. L-uniku hanut li għandha l-kumpanija hu l-bar bl-isem Q-Bar li jinsab fil-Valletta Waterfront il-Furjana. Fir-raba' aggravju tieghu r-rikorrent sostna li hu qatt ma haddem mieghu jew mal-kumpanija tieghu lil Ayhan Ciplak.

36. F'dan l-istadju hija opportuna l-osservazzjoni li l-aggravji quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali jiddefenixxu l-parametri tal-appell b'mod li la l-appellant ma jista' jressaq argumenti ulterjuri mhux konnessi mal-aggravji tieghu, u lanqas l-istess Qorti ma tista' tikkonsidra u tiddeċiedi fuq vertenzi mhux komprizi fl-aggravji mressqa mill-appellant. Hekk per ezempju gie ritenu mill-istess Qorti li "...bhalma ntqal fl-Appell Kriminali **Il-Pulizija v. Darren Attard** deciz fit-3 ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

Settembru 2001: ‘Hija gurisprudenza kostanti li galadarba tigi specifikata r-raguni, jew jigu specifikati r-ragunijiet, tal-appell, l-appellant ikun marbut b’dik ir-raguni jew b’dawk ir-ragunijiet, fis-sens li tkun biss dik ir-raguni jew dawk ir-ragunijiet li jistghu jigu kkonsidrati minn din il-Qorti, salv, naturalment, aggravju jew aggravji li jistghu jitqiesu li huma komprizi u involuti fl-aggravju jew fl-aggravji kif specifikati’⁸. Dan il-principju gurisprudenzjali jossottolinea l-importanza li l-Qorti tal-Appell tikkonsidra l-aggravji kollha li jkollha quddiemha u li jkunu jiformaw il-bazi tad-decizjoni tagħha.

37. Fis-sentenza tagħha l-Qorti tal-Appell Kriminali, wara li trattat l-aggravji ta’ natura kostituzzjonali, u cioe` l-ewwel u t-tielet aggravji, ghaddiet sabiex tikkonsidra “*Aggravji ohra li jikkoncernaw il-meritu*”⁹.

38. Fil-konsiderazzjoni ta’ dawn l-aggravji dik il-Qorti, ghalkemm trattat il-meritu tar-raba’ aggravju u waslet ghall-konkluzjoni li kien hemm ness bejn ir-rikorrent u Ciplak u li dan tal-ahhar kien qed jahdem minghajr il-permess necessarju fil-hanut Q-Bar fil-Valletta Waterfront, il-Furjana, naqset milli tikkonsidra wkoll il-mertu tat-tieni aggravju u, minflok, ghaddiet biex tikkonsidra l-aggravju dwar il-piena.

39. Din il-Qorti tosserva li, fil-konsiderazzjonijiet tagħha dwar l-aggravji l-ohra, dik il-Qorti ma għamlet ebda referenza, jew ebda accenn ghall-aggravju relatat

⁸ App.Kriminali “Il-Pulizija vs Gaetan Gatt”, deciz 16 Jannar 2013].

⁹ Pga. 9 tas-sentenza.

Kopja Informali ta' Sentenza

mal-post fejn sar ir-reat, u dan, minkejja li dik il-Qorti sabet li r-reat imputat kien gie kommess f'post differenti minn dak indikat fl-att tal-komparixxi. Jidher car mis-sentenza li dik il-Qorti naqset milli tikkonsidra dan l-aggravju.

40. Din il-Qorti tosserva ulterjorment li l-vertenza meritu tat-tieni aggravju ma setghetx titqies bhala manifestament infondata b'mod li allura l-Qorti tal-Appell Kriminali setghet legalment tiddisponi minnu implicitament. Hawnhekk issir referenza ghal kazistika ta' dik l-istess Qorti fejn qieset bhala fatali ghall-kaz tal-prosekuzzjoni d-diskrepanza bejn il-hin indikat fil-komparixxi u l-hin li fil-fatt irrizulta mill-provi li fih gie kommess ir-reat¹⁰. Ukoll, u b'mod aktar relevanti ghall-kaz in dizamina issir referenza ghal dak deciz mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kaz **Il-Pulizija v. Francesco sive Godwin Scerri**¹¹ fejn l-akkuzat gie mehlus minn akkuzi ta' stupru minhabba indikazzjoni zbaljata fil-komparixxi tal-post fejn sehh ir-reat¹².

41. Ghalhekk għandu jirrizulta car li l-post fejn sar ir-reat huwa fatt importanti fl-akkuza li kien jehtieg li jigi pruvat mill-prosekuzzjoni sabiex il-Qorti tal-Magistrati [Malta] tasal għas-sejbien ta' htija fil-konfront tieghu. Għalhekk il-vertenza sollevata bit-tieni aggravju kellha titqies bhala “*essential issue*” li kellha tigi indirizzata mill-imsemmija Qorti fil-konsiderazzjonijiet tagħha, anke jekk brevement, u ma kienx bizzejjed li dik il-Qorti fis-sentenza tagħha tagħmel

¹⁰ Ara. Appelli Kriminali “Il-Pulizija vs John Mary Briffa”, deciz 18 Ottubru 2005 u “Il-Pulizija vs Warren Piscopo, deciz 19 Ottubru 2011].

¹¹ 18 April 2012.

¹² F'dan il-kaz irrizulta li r-reat imputat kien gie kommess fil-Marfa, filwaqt li fil-komparixxi l-post tar-reat gie indikat bhla li sehh Santa Venera.

rijassunt ta' dan l-aggravju, mal-aggravji l-ohra, u mbagħad tichdu mal-aggravji l-ohra mingħajr ma tat ragunijiet. Fis-sentenza de quo ma hemm xejn x'juri li l-Qorti tal-Appell Kriminali effettivamente ikkonsidrat dan l-aggravju, u għalhekk huwa gusitifikat l-ilment tar-rikorrent li b'dik is-sentenza gie lez id-dritt tieghu għal smigh xieraq ghax dik il-Qorti naqset li b'xi mod turi li “*it did in fact address the essential issues in appeal and did not endorse without evaluation the decision of the lower court..*”¹³.

42. Rigward ir-referenza magħmula mill-ewwel Qorti ghall-kaz **Garcia Ruiz v. Spain**¹⁴, din il-Qorti tosserva li l-paragun ta' dak il-kaz mal-kaz odjern ma jreggix u ma jista' jkun ta' ebda konfort ghall-intimat f'dawn il-proceduri stante li f'dak il-kaz fis-sentenza tagħha l-Qorti tal-ewwel grad kienet tat ragunijiet dettaljati ta' x'wassalha għad-decizjoni tagħha, u għalhekk kien leċitu u konformi mal-principju tad-dritt għal smigh xieraq li l-Qorti tal-Appell taddotta “the statement of facts and the legal reasoning set out in the judgment at first instance, in so far as they did not conflict with its own findings”. Mentre fil-kaz in dizamina dan ma setghax isir ghax il-Qorti tal-Magistrati [Malta] fid-decizjoni tagħha ma tat ebda ragunijiet, u għalhekk ma kienx hemm konsiderazzjonijiet jew ragunijiet x'jigu addottati.

¹³ Harris, O'Boyle and Warbick [supra].

¹⁴ Appl. 30544/96.

43. In fine hija opportuna l-osservazzjoni maghmula mill-Qorti Ewropea fil-kaz **Kuznetsov and Others v. Russia**¹⁵ li: "It is only by giving a reasoned decision that there can be public scrutiny of the administration of justice [see **Hirvisaari v. Finland, no.49684/99 para.30, 27 September 2001**]."

44. Ghaldaqstant l-aggravju huwa fondat u jimmerita li jigi milqugh.

Decide

Ghar-ragunijiet premessi tilqa' l-appell tar-rikorrent u thassar is-sentenza appellata, u, minflok, tilqa' t-talbiet tar-rikorrent, u tiddidkjara li bis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali moghtija fl-24 ta' Jannar 2013 fl-ismijiet **II-Pulizija [Maggur John Walker] v. John Tanti** gie lez id-dritt tar-rikorrent ghal smigh xieraq skont l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni, u bhala rimedju, filwaqt li tannulla dik is-sentenza, tordna li r-rikorrent jitpogga fl-istess pozizzjoni li kien qabel ma' nghatat dik is-sentenza.

L-ispejjez kollha jkunu a kariku tal-intimat appellat.

Tordna li l-atti odjerni jigu mibghuta lura lill-Qorti tal-Appell Kriminali.

¹⁵ Appl. 184/02 para.83, deciz 11 ta' Jannar 2007.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----